

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 7. tribulatio magnum beneficium, & donum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Erat in infirmitate tribulationis suae tantò intensior, quantò miserior videbatur. Utile quiddam est tribulatio, utile medici ferramentum, tanquam contra diaboli tentamentum. - Valet ergo hoc Exemplum ad id, ut timeamus felicitatem. S. August. in Pl. 50.

Si Regi placet, obsecro, ut venias ad me hodie. & Aman tecum, ad convivium. Esth. 5. 4. Cur hoc Esther facis? populi hostem vis pacere? Nunquam in Aman savior, quam cum eum excipit convivio. Inescat, ut capiat; impingat, ut mactet. Perditissimos homines beneficiis Deus affligit aliquando; illos tunc puniens, & saginans ad mortem, Baeza t. 1. l. 3. c. 9. §. 4.

Consurgensque diluculo offerebat holocausta pro singulis. Job. 1. 5. Sed fortunis omnibus everis non legitur sacrificasse. Noverat enim, majora imminere pericula fortunâ blandiente, quam saviente: ipse dolor, & miseria, superbiam cogit ponere, & submissè sapere. Naxera in Jos. 23. §. 12. Cautior iste fuit in doloribus, quam ille (Adam) in nemoribus: ille victus est in deliciis; iste vicit in pœnis. Concessit ille oblectamentis; non cessit iste tormentis. S. August. l. de patientia c. 12.

A judiciis tuis timui. Psal. 118. 120. Et 118. 43. *in judiciis tuis super speravi.* Quomodo sperat, & timet? S. Hieron. ait, duplex Deo esse iudicium; alterum cum malis, alterum cum bonis. Iudicium iniquorum est, ut hic habeant brevem prosperitatem; ibi æternam miseriam. Bonorum, hic pati; ibi gaudere: sperabat iudicium hoc, cum patiebatur; timebat illud in prosperitate. Diez. conc. 2. in festo S. Jacobi.

Deus meus misit Angelum suum. Dan. 6. 22. Inter feras unus adlat Angelus; sed Lotho inter delicias geminus. Gen. 19. 21. inter quas majori egebat tutelâ, quam Daniel inter leones. S. Ambros. pene non est profectus, ut conderet; nisi, urgentibus Angelis, & tenentibus manum ejus, egredi coactus esset. Non ergo profectus, sed eductus est. Unus Angelus Petrum è carcere, & catenis, educit. Naxera in Jos. 23. §. 12.

EX NOVO.

Herodes occidit omnes pueros. Matth. 2. 16. Tam profanus hostis, nunquam sic beatis parvulis prodesse potuit obsequiò, quantum profuit persecutionis odio. V. Beda hom. in Natali Innoc.

Assumit Jesus Petrum, & Jacobum, & Joannem. &c. Matth. 17. 1. In Thabor duo ex requie, tres ex terreno labore: quia semper plures ad Christum transmittit labor; quam felicitas, & requies. Sylveira hic.

Ecce mulier in civitate peccatrix &c. Luc. 7. 37. Interim malo peccatricis, & pauperis nostræ divitias in lacrymis, & affectu; quam tuas in impietate; illius jejunium, quam tuum convivium. Malo inter capillos illius Christi pedibus alligari; quam inter dapes tuas tecum juxta Christum sinè Christo discumbere. S. Paulinus ep. 4. de Magd. & Pharisæo.

Erat filius ejus senior in agro. Luc. 15. 27. Junior in regione vagatur, vivit luxuriosè: ille laboriosè. Et tamen huic dicitur: *tu semper mecum es.* q. d. primogenitura privilegio gaudes, & præcipuo patris amore frueris; quia libertati indecoræ non datus. Naxera in Jos. 13. §. 13.

Nolite flere &c. Luc. 23. 28. q. d. super filium crucis non est flendum; sed super delicias, qui non bajulant crucem, Hugo Card. in Gen. 19.

Consolatio temporalis, via est ad cruciatum æternum: & è converso, cruciatu temporalis; via est ad consolationem æternam. Hugo Card. in Gen. 25.

§. VI.

In tribulationibus benedictio.

Horror magnus, & tenebrosus, invastum. Gen. 15. 12. *In illo die pepigit Dominus fœdus cum Abram.* v. 18. Regis lucis è tenebris emergit; terrorque parit securitatem. Fax fumat, ut expers caliginis dies oriatur è nebula, Tunc in possessionem inducitur Abram beatitatis; quum undique obscuretur in cursu ignis, fumi, caliginis, & terroris. Oliva fer. 3. D. Pals.

Impinguet terra, & in rore cœli desuper erit benedictio tua: vives in gladio; & fratri tuo servies. Gen. 27. 39. Videtur magis esse benedictio: quid enim gravius servitute? Vocatur tamen, & est *desuper* divina hæc benedictio. Pinna Ethol. 52. S. Ambros. l. 5. ep. 20. pro benedictione hujusmodi confertur servitus. Deniq; inter bona annumeratur, inter collatam terræ ubertatem, & rorem cœli à summo.

Tulit de lapidibus, qui jacebant, & supponens capiti suo dormiit. Gen. 28. 11. Dum Jacob hortatu matris exulat, contenditque in Syriam solus, extorris, nullò instructus viatico, aut jumento; & saxo incubat: tum enim verò jactum benedictionis semen pullulavit in Petra, referarò cœlo quiescenti. Oliva fer. 4. Dom. Pals.

Et benedixit ei in eodem loco. Gen. 32. 29. Non lego, Jacobum benedictionem Domini consecutum, usque dum cum eo luctam iniit, & nervus femoris ejus marcuit. Cur huicq; benedictio dilata? Stephanus Cantuar. Jacob debilitatus benedictionem obtinuit. Hoc est, quòd *victus in infirmitate perficitur.* q. d. debilitas Jacobi divinam vocavit benedictionem: ut constet, afflictione, perpeti, non in perniciem patientis, sed in ejus utilitatem, si patienter ferat, redundare. Castillo Illat. 96.

§. VII.

Tribulatio beneficium magnum, & donum.

Non pravo opera Domini castigans castigavit me Dominus. Psal. 117. 17. 18. Narratur opus creationis? vel quòd de pascuis assumptus in regem? vel quòd de Goliath triumphavit? non. quid ergo refert? *castigans castigavit me.* Acti inter tot illustria opera, & tanta beneficia, maxime eniteat castigatio divina.

divina. Sciebat, quantum lucrum, & fructum, castigatio, & afflictio, importet. Sylveira in Apoc. 3. 19.

Miserere mei secundum eloquium tuum. Pl. 118. 58. Hoc dicere potest etiam prudens ægrotus Medico: ut scis, medicinam adhibe; & ut ars præcipit. Sæpe enim per animadversionem salutem procurat, & poena sit benignitas. Sic etiam Medicus, & secat, & comburit; laboranti sanitatem tractans: sic etiam nos decet misericordiam petere. Nam aliquando per paupertatem misericordiam impedit; & per ægritudines benignitatem largitur. B. Theodoretus hic.

Cum gustasset, noluit bibere. Matth. 27. 34. Gustavit Christus omnes passiones; sed non absorbit: quin reliquerit sequacibus posteris. Nec abolevit mortem, quæ originaliter provenit ex parentibus primis. Quanquam enim sua Passione nostra peccata deleret, reconciliaret & Patri; non tamen mortem abstulit, nec passiones, ut non essent, absorbit. Relinquenda profecto erant divino & infallibili decernente decreto, mors hominibus, & passiones; cum quibus humana natura certaret ad præmium; evaderetque supplicium; & angeretur timore, quæ amore primò non steterat. Sim. Cass. l. 13. hic.

Omne gaudium exstimate fratres &c. Jacobi 1. 2. Hæc enim sunt magna beneficia Dei; sicut affirmat Apostolus Philipp. 1. 29. *vobis donatum est, pro Christo, non solum ut in eum credatis, sed ut etiam patiamini pro illo.* Dion. Carth. in Matth. 5. Omnia adversa amanter suscipe, tanquam pretiosissima xenia tibi à Deo transmissa. Blohus parad. an. c. 9.

§. VIII.

Tribulationes à Deo proveniunt.

Ex Veteri.

DEUS providebit sibi victimam holocausti, sibi mi. Gen. 22. 8. Cum hæc pater diceret, & filius audiret, *pergebant pariter.* ib. Cur Isaac patri non plures quaestiones movit? S. Chrysostr. hom. 4. in 1. Cor. 2. ut Dei nomen audivit, nullum ultra verbum addidit; nec curiosius quidquam inquisivit: usque adeo prudens erat hic puer. Did. Niss. Pol. cœl. p. 2. l. 3. c. 2. Providentia Dei in adversis summum solatium:

Num pro Deo ego sum, qui privavit te fructu ventris tui? Gen. 30. 2. Abulensis: videns Rachel, quod Jacob iuste responderat; redargutionem factam patienter toleravit. Ratio patientiæ: quia Jacob dixerat, quod causa illius sterilitatis non esset alia, quam providentia Dei. Did. Niss. citatus.

Pro salute vestra misit me Deus. Gen. 45. 5. Et iterum Gen. 50. 20. *eos cogitstis de me malum; sed Deus vertit illud bonum.* Qui Deum calamitatum suarum auctorem agnosceat; quidquid faciant hostes, quasi à Deo factum excuset; non accusat: imò grande inde sibi solatium parat; & quod patitur, libenter, non dolenter, patitur. Velloso in Judith. 7. Paræh. 26.

Apparuit ei Dominus in flamma ignis de medio rubi. Exod. 3. 2. Damnum timendum erat ex tanto igneo rubo: at tota flamma à Deo veniebat. Et ideo non damnum, sed multum boni rubo inferebat; ut inde illustrior, & viridior, appareret. Sylveira in Act. 7. 30. q. 21. Rubus ardet, & non comburitur: significabat enim Hebræos oppressos, & vexatos, igne persecutionum, minime perituros; sed magis multiplicandos. Idem ib. q. 22.

Noli ire cum eis, neq; maledicas populo. Num. 22. 12. Curabat Balaac, ut Balaam celebris veneficus, malediceret populo Dei; sed Deus teruit veneficum. Mirum, quod omnipotens Dominus venefici maledictionem populo suo metueret, & illum curaret avertere. Quod veneficus maledicat populo Dei; idem maledictus erit? Respondet Anastasius Nicænus q. 32. quam vim habebat vatis execratio, cui Deus prohibuerat, ne execraretur? nullam quidem vim habebat: falsam enim tenebatur opinionem. Sed quoniam populus continenter inique agens sustinebat plagas à Deo immixtas; ad eorum imbecillitatem hæc dispensavit. Nam ne à Deo castigati exstimerent se per vatis execrationem incidisse in calamitates; non fuit vatem uti execratione. Bæza t. 1. l. 4. c. 5. §. 11.

Dominus mortificat, & vivificat. 1. Reg. 2. 6. Tunc supplicia vitam pariunt, cum superioris manu insiguntur: quæ si ministris permittantur, pro incolumitate invehent mortem. Etenim Dominus ideo vivificat, qui mortificat. Oliva l. 12. Strom. §. Dominus mortificat.

Quare percussit nos Dominus? 1. Reg. 4. 3. Non dixerunt, quare percusserunt nos Philistinum; sed, *quare percussit nos Dominus?* poenæ enim peccatorum DEO attribuendæ. Mendoza hic.

Dominus præceperat ei, ut malediceret David. 2. Reg. 16. 10. Est iste Dei quidem lorum; & virga: non video lorum; sed video Deum, qui me stragor cadit. Theodoretus q. 32.

Irrunt Sabæi &c. Job. 1. 15. Nil magis diabolus satagebat, quam ut Job induceret ad credendum; poenas, quas patiebatur, non à Deo, sed creaturis, provenisse. Unde ille multiplex nuntius, sive diabolus futit, ut Chrysostr. & Olympiodorus, putant; sive alius, diaboli fraude submissus; ut Origenes, & alii sentiunt: ille, inquam multiplex nuntius nunquam eas Deo, sed creaturis tribuebat. Nunquam Deum nominat, ut Jobum ad impatientiam provocet. Job. autem: *Dominus dedit, Dominus abstulit.* Mendoza in 1. Reg. 4. 3.

Extende paululum manum tuam. Job. 1. 11. Sua id manu facere optabat: suam ipsam manum in affligendo DEI manum vocat. Quod agnosceus Job dicit, unicum in malis solatium: *Dominus dedit, Dominus abstulit.* Octavianus in Eccl. 2. 3.

Dominus dedit. Job. 1. 21. Quia non attendebat, quis percuteret, sed quis permitteret, S. August. in Ps. 29.

Mitte